

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Tonciuc Vasile,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tașciuc Galina către SA „Bălcolcom”, în calitate de intervenienți accesorii Tonciuc Vasile, Fuiarovskaia Svetlana și Gross Elizabeth privind încasarea salariului și penalităților,

împotriva deciziei din 20 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți

(Dosarul nr. 2ra-777/23
2-21010232-01-2ra-06062023)

Admisibilitatea recursului depus până la 1 septembrie 2023; Art. 432 din Codul de procedură civilă (versiunea până la 1 septembrie 2023); Temeiurile recursului, Temeiurile inadmisibilității recursului

Judecătoria Bălți, sediul Central, judecător – S. Dubceac
Curtea de Apel Bălți, judecător – S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

12 martie 2025

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Tonciuc Vasile,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Lilia Roic-Botezatu, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 20 ianuarie 2021, Tașciuc Galina a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva SA „Bălcolcom” privind încasarea datoriei salariale în mările de 613 136 de lei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, începând cu 1 martie 2011 și până în prezent, activează la SA „Bălcolcom” în calitate de jurisconsult, fapt ce se confirmă prin ordinul nr. 6 din 10 februarie 2011, cât și prin contractul individual de muncă nr.1 din 10 februarie 2011. Contractul individual de muncă menționat a fost semnat pe un termen nelimitat (p.1.1.). Conform pct. 8 al contractului, din start a fost stabilit un salariu lunar de 2 000 de lei, care mai apoi, începând cu 1 ianuarie 2012, prin ordinul nr.8 din 01 ianuarie 2012, a fost stabilit în sumă de 5 492 de lei.

3. A menționat că, începând cu 1 martie 2011 și până la data înaintării prezentei acțiuni a participat din numele întreprinderii la multiple ședințe de judecată, începând cu cauza civilă SRL „Hostex Establishment” către SA „Bălcolcom” nr. S care a fost examinată și executată hotărârea timp de 5 ani și de 2 ori a ajuns la CSJ, continuând cu cauzele civile Primăria mun.Bălți către SA „Bălcolcom”, SA ”Bălcolcom” către Inspectoratul Fiscal Teritorial Bălți, Gross Elisabeth către SA „Bălcolcom” privind dizolvarea întreprinderii și finisând cu cauza administrativă SA „Bălcolcom” către Banca Națională a Moldovei privind anularea actului administrativ, cauză la care participă până în prezent și care la moment va fi examinată de către Curtea de Apel Chișinău.

4. Pentru participarea la aceste cauze, atât de către fostul administrator Tonciuc Vasile cât și de către actualul administrator Melnic Vitalie au fost eliberate mai multe procuri, ceea ce dovedește faptul de facto activării la SA „Bălcolcom”, începând cu 2011 și până în prezent. Mai mult ca atât, faptul activării este recunoscut și de către instanțele de judecată la ședințele cărora participa în calitate de reprezentant al SA „Bălcolcom”.

5. A relevat că, pârâtul nici nu neagă angajarea ei la SA „Bălcolcom” în calitate de jurisconsult și respectiv activitatea până în prezent.

6. A mai indicat că până la înaintarea prezentei acțiuni salariul nu i-a fost achitat.

7. Astfel, la momentul înaintării prezentei acțiuni în judecată datoria salariată a SA „Bălcolcom” față de reclamantă constituie 613 136 de lei: 2 000 de lei x 10 luni (01.03.2011-31.12.2011)=20 000 de lei, 5 492 de lei x 108 luni (01.01.2012-31.12.2020) = 593 136 de lei.

8. Totodată partea reclamantă a mai specificat că consideră oportun de a fi calculată penalitatea prevăzută de art.330 Codul muncii. Suma penalității calculate va fi prezentată suplimentar în ședința de judecată.

9. În cadrul ședinței de judecată din 17 mai 2021, reclamanta Tașciuc Galina a depus cerere de concretizare a pretențiilor, în care a indicat că înaintează pretenții pentru neachitarea salariului pentru perioada decembrie 2015 - aprilie 2021, adică pentru 65 de luni. Salariul de funcție stabilit de părți, reieșind din durata zilei de muncă de 8 ore și 5 zile în săptămână constituie 5 492 de lei.

10. Reclamanta a solicitat încasarea din contul SA „Bălcolcom” în beneficiul său a datoriei salariale în mărime de 178 490 de lei, a penalității în sumă de 519 480,04 lei și a cheltuielilor de judecată.

11. Prin încheierea din 23 aprilie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central au fost atrași în proces, în calitate de intervenienți accesorii Tonciuc Vasile, Fuiarovskaia Svetlana și Gross Elizabeth (f.d. 75-77, vol.I).

12. Prin hotărârea din 5 iulie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Tașciuc Galina și s-a încasat de la SA „Bălcolcom” în beneficiul lui Tașciuc Galina suma de 101 602 lei cu titlu de datorie la plata salariului. În rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

13. La 8 iulie 2022, Fuiarovskaia Svetlana, reprezentată de avocatul Sorin Brumă, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 05 iulie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral (f.d. 234, vol. II).

14. Cu respectarea termenului acordat de instanță pentru înlăturarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel, la 12 octombrie 2022 a fost depusă cererea de apel motivată (f.d.19-21, vol. III).

15. Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 5 iulie 2022, la 20 iulie 2022, a contestat-o cu apel Tonciuc Vasile, solicitând casarea parțială a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral (f.d.237-238, vol. II). Cu respectarea termenului acordat de instanță pentru înlăturarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel, la 14 octombrie 2022 a depus cererea de apel motivată (f.d.14-17, vol. III).

16. La04 august 2022, a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, Tașciuc Galina, prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d. 240, vol. II) .

17. Prin decizia din 20 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-au respins cererile de apel declarate de Tașciuc Galina, Fuiarovskaia Svetlana prin intermediul avocatului Brumă Sorin și de către Tonciuc Vasile și s-a menținut hotărârea din 05 iulie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Central (f.d. 74, 75-84 verso, vol. III).

18. Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, soluția instanței de fond în partea pretenției contestate este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator și interpretarea justă a normelor de drept material.

19. Astfel, a concluzionat că, instanța de fond just a hotărât încasarea datoriei salariale începând cu 01.04.2018-30.04.2021 în mărime de 101 602 lei, după calculul 104 348 de lei (suma datoriilor salariale pentru perioada martie 2018-aprilie 2021 recunoscută de către lichidatorul Melnic Vitalie)-2746 lei (salariul pentru luna martie 2018), respectiv perioada pentru care a fost încasată datoria salarială este indicată expres în partea motivată a hotărârii contestate.

20. În context, a reținut că nu poate admite alegațiile părții apelante, Fuiarovskaia Svetlana precum că Tașciuc Galina nu a fost tabelată și nici nu putea fi tabelată deoarece în intervalul de timp 2013-2018 aceasta cunoștea despre faptul că SA „Bălcolcom” nu are organe de conducere, cunoștea despre inițierea procedurii de dizolvare a SA „Bălcolcom” și despre neachitarea sumelor cu titlu de salariu ceea ce dovedește acestor apelanți, manifestarea unui comportament de rea-credință din partea reclamantei, or, prima instanță a respins pretențiile reclamantei privind încasarea datoriei salariale pentru perioada decembrie 2015-martie 2018, iar pentru perioada 2013- noiembrie 2015 reclamanta nu a înaintat pretenții privind încasarea salariului.

21. Instanța de apel a considerat că nu va fi reținut nici argumentul apelantului Tonciuc Vasile precum că lichidatorul Melnic Vitalii a ascuns și nu a prezentat instanței de judecată bilanțul provizoriu pe care l-a prezentat în dosarul de dizolvare a SA „Bălcolcom”, în care nu sunt indicate careva datorii față de buget care urmează a fi încasate dintr-un careva salariu a cuiva dintre angajații SA „Bălcolcom”, or, apelantul în situația în care considera că înscrisul respectiv are relevanță avea posibilitatea să-l prezinte personal, Tonciuc Vasile având calitatea de participant în proces în cadrul cauzei de lichidare a SA „Bălcolcom”.

22. Cu referire la solicitarea apelantei Tașciuc Galina privind încasarea compensației în mărime de 0,3% din suma neplătită a salariului pentru

fiecare zi de întârziere, instanța de apel a considerat că instanța de fond just a respins-o ca fiind neîntemeiată, întrucât cerințele Galinei Tașciuc în acest sens, nu se încadrează în dispozițiile art. 330 alin. (2) din Codul muncii.

23. În context, a reținut că mențiunea apelantei Tașciuc Galina precum că societatea nu se află în situație financiar dificilă este combătută de materialele dosarului, or, pe bunurile întreprinderii este aplicat sechestru, întreprinderea de facto nu activează încă din anii 2005 fapt constatat prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 23 februarie 2018 (nr.09-2-6663-28062017) /f.d.42, verso, vol.II/, totodată pe conturile bancare ale pârâtului și bunurile acestuia sunt aplicate sechestre prin încheieri judecătorești /f.d.199, 205-206 vol. I/, astfel întreprinderea a fost în imposibilitate de a achita în termen salariul reclamantei independent de voința sa.

24. La 2 mai 2023, Tonciuc Vasile, a depus, prin intermediul poștei terestre, cerere de recurs împotriva deciziei din 20 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți.

25. În motivarea recursului a fost reiterată poziția lui Tonciuc Vasile, expusă în cererea de apel.

26. La 7 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat copia cererii de recurs participanților la proces (f.d. 108, vol. III).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

27. Potrivit art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 1 septembrie 2023),

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

28. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel”.

29. Art. 432 din Codul de procedură civilă (până la modificările operate prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023) reglementează că:

”(1) Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

30. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (până la modificările operate prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 1 septembrie 2023) prevede că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

31. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 20 decembrie 2022, fiind expediată participanților la proces la 3 martie 2023 (f.d. 85, vol. III). Dat fiind faptul că la materialele cauzei este anexat plicul restituit instanței din adresa lui Tonciuc Vasile cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 95, vol.III), iar recurentul în cererea de recurs indică decizia i-a fost comunicată la 3 martie 2023, Completul de judecată consideră că recursul depus la 2 mai 2023, este în termen.

32. Potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul declarat de Tonciuc Vasile, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător.

33. În consecință, nu există aparența unei încălcări a drepturilor recurente la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

34. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

35. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

36. De asemenea, completul de judecată accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

37. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO,

procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

38. În circumstanțele menționate, completul de judecată ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul înaintat de Tonciuc Vasile.

39. În conformitate cu art. 432, art. 433, art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul înaintat de Tonciuc Vasile.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Lilia Roic-Botezatu